

vel in ipsa absolute contritio virtute sacramenti infundit. et hoc homine ut pre-
dixi later. et cum audit a contritis / capit oc-
casionem musitandi et dubitandi. et per con-
sequens piclitandi etc. ¶ Quod si dicat de ob-
litis. similiter est superfluum. quia non potest
confiteri de peccatis oblitis absolute absol-
ui. quia non tenet confiteri si in futuro recordet

¶ Nec valet dicere quod libere confitereris si
ue que velles confiteri si eorum haberes memo-
riam. quia stare et confitens vellet quia confite-
retur. et non vellet quia recordabitur. Aut forte vo-
luntate habet bonam in generali de confitendo
omnia que occurrunt / quia non haberet de con-
fitendo si in speciali aliquo occurrerent. sicut
manifestum est et declarari posset per syllogis-
mum incontinens extra passionem existens.
Et hoc diffuse declarari potest tempore suo etc.

¶ Item male exprimitur si et in quantum possum
et debeo. quia si non potest / non debet se ingerere
ad audiendum. Et si forte occurrit casus sibi
improvisus. debet remittere ad superiores. Sed
sufficit quod intentio confessoris sit bona regulata.
Nec est idem dicere. si et in quantum possum et di-
cere. Auctoritate mihi commissa. quia per modum
locutionis est dubitativum et per se piclo-
sus. ut iam statim supra dictum est. scilicet autem asser-
tivum. Et debet intelligi auctoritate. id est per auctori-
tatem. ¶ Nota illa pericula. In nomine patris. et filii. etc.
addit ad denotandum quod a deo est quod absoluit.
Vel quia omnia sacra sunt in virtute fidei trini-
tatis et passionis Jesu Christi domini nostri. Nec est (ut
thomas dicit in tertia parte summe) de suba
absolutio. sed relinquitur arbitrio sacerdotis.
quod cum sit in iustis et currens. sive ut mini-
ster absoluat. convenienter apponit illud quod
pertinet ad primam auctoritatem dei scilicet ut dicat
Ego te absolvo in nomine patris. etc. Quia tamen hoc
non est determinatum ex verbis Christi. Quod cumque liga-
veris super terram. sicut in baptismo / talis
appositio ibi. et non in baptismo relinquitur
arbitrio sacerdotis.

Aliud notabile eius

de ut videtur de primis motibus et consensu

Notandum quod sunt motus primo pri-
mi. Et sunt motus secundo primi. Et
sunt motus qui consistunt in consensu.
¶ Motus primo primi sunt tres in
quibus non est aliquid peccatum mortale vel venia-
le. quia non attingunt voluntatem nec ut libera est
nec ut natura. Primus est titillatio in carne
sive suggestio facta. excitans ad libidinem

Secundus est delectatio in appetitu sensitivo tam-
tum circa illud quod caro suggerit. Tertius est desi-
derium inordinatum. persequendi illud in opus.
¶ Motus autem secundo primi sunt illi qui attrin-
gunt voluntatem ut natura. et non ut est arbitrio
libera seu libere. Et sunt tres. Pri-
mus est motus delectationis in voluntate. de de-
lectatio appetitui sensitivo. Secundus est sen-
sus subitus voluntatis in delectatione. Tertius
est sensus subitus seu desiderium persequendi
in opere. In his est tamen peccatum veniale. Ita quod
in primo gradu est principium peccati venialis.
In secundo medium. In tertio limes seu termi-
nus. ¶ Isti sunt tres sensus in quibus cadit peccatum
mortale de peccato saltem quod cadit sub prohibi-
tione. Primus est consensus interpretativus in de-
lectatione. qui fit. quando ex delectatione voluntatis
instanti absorbetur ratio / ut non possit intede-
re iudicio. et voluntas negligit movere ratio-
nem ad iudicandum et permittit tempus transire quod pos-
sit deliberare. Secundus est consensus verus in de-
lectatione. habito etiam iudicio rationis in oppo-
situm certo. Tertius est consensus in opere. verus et
deliberatus. etiam si opere nunquam sequitur. quod quod
de se est peccatum mortale. In ait salvator.
Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam.
statim mechatus est eam in corde suo.

Opusculum eiusdem

super absolute confessionis sacramentalis

Ratio tibi par. frat. charissi-
me. Petrus primo. si apud aliquem
doctorem repiat forma auten-
tica absolute confessionis sacramentalis.
Ratione quod sic. Et de hoc vi-
deat summa confessorum. vel bertelina super hoc
verbo absolute confessio prima questione. Ultra forma
absolute confessionis debeat fieri sub modo indicatio.
Et finis illa qui repiunt ibidem patebit satis
rursus. Ad illud quod secundo petis. scilicet quod sit for-
ma sufficiens. ¶ Deinde ad tertium quod quis
vult tot varietates in forma ista absolute
confessionis. Respondeo quod per ignorantiam vel negli-
gentiam sufficienter inquirendi quod agenda sunt
circa sacramenta. Sed cur plus inquis circa
ista forma quam circa alias. Ratio una est quia
alio forme dicuntur publice et inveniuntur
scripte sicque leguntur. Dicunt autem occulte et
absque libris et arbitris fit negotium. Potest et
alia ratio dari quia actus confessionis et absolute
confessionis est quidam actus iudicialis. ubi videtur
sufficere quod sacerdos iudex / explicet senten-
tiam suam quibuscumque verbis. dum tamen

intendat absoluere. sicut dicim⁹ in matrimo-
nio q^o p^osensus interior amboz. signi-
ficat⁹ exteri⁹ qualibuscūq³ verbis. immo
z signis. sicut i^o muto. sufficit ad matrimo-
niū contrahendū. ¶ Deniq³ p^o solutione
alioz q^o sitoz z declaratione p^omissoz/ scri-
bā tibi modū q^o ytor in h^o mōi absolutioni
b^o ¶ Un^o si nihil dubitat de excoicatione
tracta/ Dico p^o p^o modū imp^oationis
q^o de p^ogruo p^omittit. Dñs noster Jhs xps
te absoluat. vel parcat tibi de^o. vel dū mo-
ra maior est Misereat tui om^ops deus. zc.
Deinde subiūgo cū int^oione iteriori ab-
soluēdi/ q^ontū possum z fm autoritatē mi-
hi p^omissam Et dico Ego te absoluo a pec-
cat^o tuis In noie pa. z fi. z s. f. Amē ¶ Nec
oportet aliō addere. nec istō p^onomē alijs
nec istō adiectiuū oibus. nec istō oblitis
nec illō p^otritis Immo p^ot nocere si ponit⁹
hoc adiectiuū p^otritis. cū virtus sacramē-
talis absolutionis valeat sup^o p^octā solum
atrita. licz nondū p^otrita Et ita ē additio
qdā modo distrahēs q^o p^osupponit contri-
tionē p^ocessisse q^o non sp^o p^oreq^orit vt dictū ē
¶ Itē nec oportet addere q^ontū possum z
adhuc min⁹ istō in q^ontū debeo. q^o sepe sa-
cerdos non tenet aut d^oz absoluere. z ita ē
additio distrahēs. ¶ Itē nec oportet ad-
dere autoritate mihi commissā zc. oīa enī
talia sufficient⁹ sūt z valēt p^o int^oionē in-
teriorē quā h^o sacerdos vel habuit in vo-
lēdo absoluere Un^o p^o regula teneat q^o for-
me sacramtoz dñt eē absolutez nō condi-
tionales Et si opponat q^o in baptismo d^o
q^ontū Si tu non es baptisat⁹ e. t. b. zc. Rñ
deo q^o illa conditio non se tenz nec tenere
d^oz ex p^ote forme s^o solū referēda ē ad expli-
cationē int^oionis quā h^o sacerdos. quā
int^oionē ideo explicat ne pute⁹ velle ba-
ptisare puez. iā baptisatū. z ita facere iū-
riā sacramto. Un^o apō deū sufficeret inten-
tio interior sine tali explicatione. nisi q^o
sic ecclia voluit fieri cā dicta. Sillē eēt in
dubio q^o aliq³ h^oer de hostia posita añ
eū dū celebrat z nescit plane si consecrata
sit iā vel non. vtputa q^o nescit si ptulerit
sufficient⁹ p^obarz. Tūc si necessaria sit secu-
ritas āplioz/ sufficet q^o homo cū int^oio-
ne ista q^o non itēdit consecrare istā hosti-
am si sit consecrata. dicat p^oba consecratio-
nis. q^ouis tal⁹ repetitio non sit passim fa-
ciēda. nec eēt in h^o assuescēdū ¶ Addat. q^o
p^odicta forma absolutionis sacramtal⁹ suf-

ficit in q^ocunq³ absolutione p^o p^octis siue fi-
at confessio p^o vnā absolutionē iā datā si-
ue non ¶ Nec oportet dicere Absoluo te ab
isto peccato zc. s^o sufficit sicut p^ori⁹ Deniq³
tuti⁹ obfua⁹ breuis z succincta forma ab-
soluēdi p^odicta. q^o dū sūt tot additiones
q^o vel sunt sup^oflue vel q^ontū distrahētes aut
ipeditiue ¶ Letez q^o ad absolutōz de exco-
municatione Rñdet q^o in foro p^oblico nō
sacramtali/ nulla certa forma req^orit suf-
ficet q^o ille q^o h^oz p^oatē iudiciariā. significet
int^oionē suā q^o vult talē absolutū esse. ¶
Porro q^o ad sacramtalē absolutionē q^o vlt-
teri⁹ req^orit/ z circa cui⁹ omissionē mlti de-
ficiunt p^octis forma non ita req^orit sicut in
alijs sacramtis Un^o ista forma sufficit cū
int^oione interiori sicut p^ori⁹ explicabat.
Ego absoluo te ab excoicatione vel excoi-
cationib⁹ zc. Et p^ot addi. licz non sit neces-
sariū istō. Et restituo te sacramtis ecclie
z orōib⁹ diuinis In noie pa. z fi. z s. f. ¶
Uez q^o ad minorē excoicationē q^o p^ohibet ex-
p^orticipationē cū excoicationis sufficit eadem
forma S^o q^o ad excoicationē largo noie
dictā q^o p^ohibet ex q^olibet peccato mortali q^o
sepat hoīem a deo. puro q^o non req^orit spe-
cial⁹ formula s^o sufficit alia q^o dicta est pro
p^octis ¶ Ampli⁹ p^o q^o ad irregularitates cō-
tractas celebrādo i^o excoicationē vel alio ta-
li modo/ sicut h^oet in p^ostitutionib⁹ decre-
taliū. forma nō est certa z p^octis req^osita. cum
sit q^o dā act⁹ iudicial⁹ mag⁹ q^o dā mō q^o ordi-
nis ¶ H^oilom⁹ p^ot p^ogrue sic dici sicut etiā
p^oriarioz vsus h^oz Ego absoluo te ab ire-
glaritate vel irregularitatib⁹ si sint plures
z restituo te sacramtis ecclie. z dispēso tecū
Et h^o ponūt. p^o futuro tpe vt hō legitie pos-
sit celebrare vlti⁹ sacramtis Deniq³ addit⁹
In noie pa. z fi. z s. f. Amē. ¶ Tādē ad id
q^o inquis si sit expediēs in iniūctione
penitentie dicere. Omnia bona q^o facies/
sint tibi. p^o generali penitētia Rñdeo q^o sic
q^o p^o hūc modū/ oīa talia bona. habent. v^o
satisfactoriam. licet non tantundē sicut si
specialiter iniūgerent⁹ z fierent. z hoc pro-
pter obligatōem maiorē z obedientiā in-
de sequentē. Sed nō esset secuz specialiter
iniūgere talia z talia omnia sic debere fi-
eri. propter periculū transgressionis z cul-
pe seu inobediētie inde cōsequētis.

¶ Tenor questionis
de q^o sit sup^oius mētio in summa confessio

rū libro. iij. ti. xxxiij. q. xci. fm quottatōz libri mei sic se habet: quia post cōfessioez cōtriti pectoris. regulariter d3 subseq ab/ solutio sacerdotis. q̄ro an forma absolu- tionis in sacramēto penitentie/ debz dici sub mō indicatio. Rñdeo fm albertū in scriptis sup. iij. sentētiar. distin. xvij Di- cendū qd̄ sic ppter sacri certitudinē. sed q̄ pcedit de peccatio hoc est de bñ esse sacram- ti z nō de esse. Un̄ conueniēter d3. dñs te absoluat ego auēte q̄ sūgor absoluo te a pctis tuis in nomie pa. z fi. z s. amen. Et hāc formā exposuit magister iohānes de verziaco in scolis in lectiōibz suis. Tho- mas etiā i vltia pte summe sue. q. lxxxij. ar. iij. concordat cū hoc. dicit enim q̄ de for- ma substātie est/ ego te absoluo. sed pmit- tit orō misereat tui omps de⁹ zc ne effect⁹ sacri impediā ex pte penitētis Irē qz sa- cerdos nō p̄ria auctoritate absoluit s3 q̄i minister pueniēter aliqd̄ apponit. ego te absoluo in noie p̄ris z fi. z s. amē Vel p̄tutē passiōis xp̄i Vel auēte dei/ sicut dy onis⁹ exponit. iij. ca. celestis hiera. Quia tñ hoc nō est determinatū ex v̄bis xp̄i sic in baptismo talis appositio relinq̄t in ar- bitrio sacerdotis ¶ Sequit̄ alia q̄stio/ vtz req̄rit̄ ipositio manū sacerdotis in sacra- mēto penitētie Rñdeo fm tho. vbi supra ar. iij. dōm q̄ nō qz hoc sacm̄ nō ordiat̄ ad p̄sequēdū aliquā excellētiā grē/ s3 ad re- missiōz pctōz Maḡ etiā in hoc sacro cō- peterz crucis signio/ q̄ man⁹ ipositio In signū q̄ p signū crucis xp̄i/ remittit̄ pctā z tñ nō est de necessitate sacri hec ibi.

7

Quæsi in super si

hō absolut⁹ a penaz a culpa. fm formā so- litā cōferri in articulo mortis moriēs in il- lo statū/ euolet statū ad celū. Rñdeo q̄ a ra- dice vidēda eēt hīc tota materia de indul- gētijs/ ad plene respōdēdū. Pro q̄ videāt̄ doctores in. iij. sniaz. z alie summe. dico tñ q̄stū spectat ad p̄ris/ q̄ absolutō illa so- let dari de pctis cōtritis z cōfessis Si ergo pctā sint q̄ nō sunt sacralr cōfessa. sic sunt pctā oblita nō oportet q̄ de illis fm for- mā absolutōis deē indulgētia. Ex q̄ p3 q̄s- tū expedit nō dari obliuioi pctm̄ s3 illa ex- p̄sse cōfiteri hīta copia sacerdotis. p̄t̄z vltra q̄ in absolutōe sacram̄tali nō oportet di- cere absoluo te a pctis oblitis Ulez est tñ q̄ qz de⁹ non obligat ad ipossibile si pctā

oblita nō veniāt i mēoriā: facta diligētia sufficiēt/ z hō cōterit̄ in generali de illis tūc hō saluabit. sic tñ q̄si p ignē Sec⁹ aut̄ est dicit̄ iuriste/ de absolutōe de excōicatio- nibz/ etiā de oblitis/ q̄ nō oportz ab illis itēz absolui dū hñs p̄tātē generalē vt pa- pavel legat⁹ zc. absoluit generalr ab oib⁹ sentētijs/ qd̄ ē tutū petere z habere. ¶ Ad datur ad p̄missa/ q̄ p̄tās p̄latoz in dādo indulgētijs nō est nisi quēdā p̄tās dispē- satōis q̄ d3 eē rōnalis z ad edificatōz z iō- si dent sine cā rōnali has vel illas indul- gētijs v̄t p̄tē p solo intuitu fauoris hñā ni/ vel alio tali mō nō oportet q̄ indulgē- tie tñ valeāt q̄stū sonāt Propterea fatue sunt z sup̄sticiose qd̄ā ititularōes de indul- gētijs. xx. mille ānoz vel tali mō q̄ dixerit quicqz pater noster/ aū talē imaginē zc. Et eēt p̄ platos puidēdū. qz cedit hoc in con- temptūz irrisionē indulgētiar. nec conti- net veritatē. Un̄ plena indulgētiar v̄t so- lebat dari/ p passagio terre sc̄tē. Constat tñ q̄ factū p q̄ sunt indulgētie/ maḡ p̄u- legiatū est/ q̄ aliō ceterz p̄ibz. ¶ Ad datur p̄tērea/ q̄ forma dādi indulgētijs sepeva- riā ē. q̄n3 enī dat̄ sub certz conditōibz vt si sint confessi z contriti/ z si dederit man⁹ adiutrices. q̄n3 dat̄ ex̄t̄ibz in grā. vel infra mēsez hūerit̄ grāz/ itaqz tūc dū habēt gra- tiā recipiūt grām sine alio actu confessio- nis. vel sacram̄talis absolutionis Unde dare indulgētijs non ē p̄prie absoluere a pctis/ s3 ē de penitētia debita relaxare vel in toto vel in pte. Et ita p3 q̄ non req̄rit̄ certa forma v̄boz/ sicut i sacram̄to s3 suf- ficit explicare fm intentionē pape dātis. q̄ dantur tali tales indulgentie.

Queris vltorius

Utz absolutio a penaz culpa p articulo mortis semel in vita possit dari illi q̄ non est tūc moritur⁹ Respondeo circa hoc ne- cessariū est cognoscere qd̄ z quō papa in- tēdit dādo indulgētijs iuxta illd̄ q̄ vltio ad debaf̄ in solutōe alteri⁹ dubitatiois. qz si intēdit q̄ solūmodo veleāt indulgētie p illo q̄ moritur⁹ estz pro hora q̄ est moritu- rus/ tunc quantūcumqz deē indulgentia a sacerdote/ illa nō habet effectū nisi pro hora mortis Unde z si ille postmodū mo- riā in peccato mortali effectus indulgē- tie impedit̄. Si autē moriatur in gratia forte tūc prima indulgētia sortiet̄ effectū

etiā si sacerdos defuerit dans istas indulgentias. Addit forte quia nescit hic satis intentio pape conferētis. Unde quis sacramentū extreme vnctōis. nō debeat dari nisi in articulo mortis tamē si ille suscipiens nō moriatur pro tunc nihilominus erit vere inunctus sacramentalr. et tamen in altera vice articuli mortis poterit iungi. nō enim dicitur articulo mortis. qz p illū vel in illo hō moriatur sed qz fm pbabilem coniecturā humanā/ nō est in dubio mortis/ et ita nō oportet expectare horam extremi suspirij. Est igitur tutum cōsiliū in datōne hōi indulgentiarū a pena et a culpa pro articulo mortis/ qz in quolibet tali articulo prout expressum est/ petat isfirmus sibi dari indulgentiā talem. fm pape intentōem et qz conferēs sic dirigat intentionē suam. et dicat verbis quibus valet p qz absoluerit eū sacramentalr. modo debito tā ab excoicatioibz qz a pctis. do tibi plenā indulgentiā de pctis tuis. habēdo vt dictū est. intentōnem ad grām a papa expressam/ siue explicet siue nō illa intentō

2. Alterius ad illud

qz quesisti si versus ille: dirupisti dñe vincula mea. et dicitur semel vel ter in morte habeat efficaciam qualē quidā ponit et imponit Augus. dixisse Respondeo p regula circa talia que sunt innūcrabilia qz nūqz attribuenda est aliqua virtus supnaturalis/ talibz rebus quibuscūqz. nisi hoc trahi possit ex scriptura sacra. vel reuelatione diuina et oppositū credere/ habet quādā speciē supstitutōis/ plus vel min⁹. fm naturam opis vel assertiōis. Nō oportet tñ qz semp sit pctm mortale/ imo habet sepe excusatōem licet apud simplices et pios qz nō ponit spem in talibz nisi ex virtute diuina/ quā reputat deū talibz rebus ididisse ac p inde subleuant spem suā. et ymaginationē habent fortiozem. qz quis instruendi essent crebrius. tam p sermones qz aliūde vt spem suā pot⁹ figerent in auxilio dei/ et scōz immediate. qz talia adinuēta qrerēt. Nihilomin⁹ pdescēdēdū ē qz fragilitati et debili deuotōi hoim. et pauca fidei/ qz ne queūt sic ferri in deū immediate. Et ex hoc pnt excusari nouenarie qz fiūt cū certis obfuitijs qz credūt simplices eē necessarias et qz alioqn nihil valeret qz qd agerēt. vt si solū eēt octo dies vel si xi. eēt. sili si def

cādela longitudis illi⁹ qz offert qz pl⁹ pdest qz longior/ et ita de silibz innūcris. Nō est igitur quilibet talis obfuitia condēnanda. et extrahēda tāqz impia/ s3 pot⁹ studēdum est vt illō qz fit: fiat intentōe pia ad deū. et sub spe auxiliij sui/ ab ipso et nō altero quilibet psequēdi. Sic pie p̄t dici. p̄sus p̄or et filia nō de assertiōe certa/ qz hēat vim huiusmodi. s3 qz deuotio dicētis hoc meref adiuuare gratia dei. et spes interim sua vigozosius eleuatur.

Ad aliud cum que

rit. si qz sacerdos absoluat aliquē bona fide. credēs hēre ptatē absoluedi illū. qz tñ in p̄tate nō h3 ptatē debeat p̄ modū face re cōsciāz illi quē putauit absoluerē. Et si sic qd ageret si tā mortu⁹ extiterit. Rñdeo qz tal nō est absolut⁹ sacralit. saluabit tñ ex qz bona fide pcessit et p̄tū est/ nisi post modū dum venerit ad noticiā suā veritas p̄tēpsit cōfiteri. Sacerdos at tenet sibi facere cōsciā dñi rescuerit et hoc si p̄mode possit fieri alias nō: nec oportet qz si nō fecerit alteri cōsciā de hoc qz nō p̄mode p̄t aut potuit. sit in piclo dānatōis/ p̄fiteri tñ de ignorātia aut negligētia tutū erit

Aliud quesisti si di

cēdo officij diuinū occurrat cogitatio de uota circa aliō qz sonāt vba fuitij/ sit vtili⁹ isēq cogitatioz illā vel p̄tinuare. qz reducere se infra terminos et limites fuitij Rñ de qz talis. aut ē exercitatio tā circa illā cogitatioz. ita qz trāsit apd eū in p̄tēplatoem. .i. qz facit et absqz ipediēto p̄t fm illā se/ ipm eleuare. et fm illā videre. velut in luce claro et ipturbato. et ita poterit talis incōtēplatoe semet exercere etiā tēpe fuitij. qz cū oi facilitatē absqz ipediēto reuert. o nis ad ea cogitāda qz dicūt in fuitio. trāsibit in hoc nūc in illō. Si vo cogitatio qz occurrit sit insolita et egeat gradū et forti attentionē nec possit trahi ad familiarē cogitationē et facit. nisi cū diuina meditatōe tūc in hoc casu videt tuti⁹ et p̄sulti⁹ cogitatioz illā differre. vsqz p̄tps fuitij. qz fuitiū ē impositum sub diffinito. Et fm hoc videt itelligi illō dictū Bti bern. iyna omel sup cātica ybi verat. ne qz aliō tēpe seruicij cogites. etiā si salubre aliqd occurrerit. et. **P**lacuit imprecatio lris tuis in ferta qua petis. vt oēs nos de in sua pace

De absolutione

custodiat/ & a turbatione mundi & hominum in abscondito faciei sue misericorditer abscondat. Est accommodata penitentia tempestatum quae minatur ingentes horrendasque bellorum pluresque civilium opiniones/ a facie quorum non est refugium tutius & melius/ quam ad deum recurrendo/ per patientiam et humilitatem magnam. Nam in qualicumque angulo mundi qualis securitas/ qualis respexit sperabis. disposui manere stabiliter in loco meo paratus. & illic prestolari/ quae domini voluntas de me fiat. Nam locorum mutatio quod proficeret non satis inuenio. Expectamus autem praebendam ampliorum et faciliorem ac verberiorum in ecclesia illa magna/ non praesentem sed paradisi/ ad quam tendimus. diuersis vijs. alius sic/ alius vero sic. iuxta vocantis dei/ varios et insperabiles modos. Faciat igitur quilibet per bona opera/ vocatorem suam certam ne ab expectatione nostra/ nos confundat deus. Tu notatim frater carissime hoc egeris/ auxiliante gratia dei quae iugiter tecum sit/ & fructum afferre faciat in patientia/ in qua sola possidemus animas nostras. Lege. xlv. capi. hieremie prophete de verbo domini ad baruch. Et bene vale memor mei/ in orationibus tuis. Nec pacem quam fieris extra/ sed assidue tecum habita & libero animi contemptu/ rumores fuge. non solum ne inceptas nouus auctor haberi sed ne te gratis impleat & vexent Dominum inuoca/ & non trepidabis timore. ubi non erat timor. Aut si timendum est/ illum time qui potest corpus & animam perdere/ in gehennam ignis. Ammodo dum dubitationes huiusmodi morales pulsauerint animum tuum/ vel tuorum. recurre diligenter ad summam quam habes scilicet bertelinam/ quia illic reperies rationes fere de omnibus talibus. aut saltem inquirendo proficies/ exercens ingenium. & noua quotidie addiscens/ vetera profundius in memoria radicabis. Has vero solutiones quas non inuenieris remanda & satis facere curabimus. **E**PLICIT EPISOLA MAGISTRI JOHANNIS BERSON. MISSA FRATRI SUO CELESTINO. **E**X PREDICTIS APPARET QUAE FORMA SUFFICIENTER & SECURA ABSOLUENDI IN CONFESSIOIBUS UBI NON HABET SCRUPULUS ALIQUIS DE EXCOMMUNICATIONE ALIQUA VEL IRREGULARITATE POSTEA QUAE PREMISSE EST CONGRUA ALIQUA IMPRECATIO UT PARCAT TIBI DEUS. VEL MISEREA. & C. VEL SIMILIS. EST ISTA. EGO ABSOLUO TE A PECCATIS TUIS. IN NOMINE PATRIS & FILII ET SPIRITUS

sancti. amen. Nec oportet alia addere. immo tutius est dimittere/ quia talia vel sunt superuacua & nugatoria/ vel distrabentia & plus nocenti quam securitatis & utilitatis afferentia. Ubi autem dubitat verissimiliter aut certitudinaliter scire de excommunicatione vel irregularitate/ forma habet in superioribus. nec fingat aliquis nimis leuiter scrupulos in materia conscientiae/ sed expartorum & sapientium consilio utatur. alias nunquam ad solidam aliquam deuotionem perueniet. & C. **Q**uae sequuntur in predicta littera non habent/ sed cognoscens ego quod ad capitulum. xlv. hieremie de baruch me remitteret legendum. manifestare nescientibus curauimus. Sciendum igitur quod baruch qui scriba erat/ praevidens nimiam calamitatem quae oppressura erat iudeos de hierusalem in qua ipse tunc erat quando nabuchodonosor rex babilonis/ oppugnauit eam/ & timens plurimum inuolui omnium ceterorum clade/ cepit intra seipsum querulosos planctibus contristari. quem dominus pie & paternaliter redarguens quod in tanta hominum multitudine in captiuitate adducenda/ ipse sibi requies & gaudia quereret/ praedixit ipsi baruch/ multa cum ceteris passurum corporaliter/ sed non sine grandi et dulcissima consolatione. seruaturus se animam eius/ quocumque pergeret compromisit. quod quidem illi sufficere debuit. Unde sic habet in dicto capitulo. xlv. hieremie. verbum quod locutus est Jeremias propheta ad baruch/ filium nerie/ cum scripsisset verba haec in libro ex ore hieremie anno x. Joachim/ filii ioas regis iuda dicens. haec dicit dominus deus israel ad te baruch dixisti. ve misero mihi quonia addidit dominus dolorem dolori meo/ laboraui cum gemitu meo & requiem non inueni. Nec dicit dominus sic dices ad eum. ecce quos ego edificaui destruo/ & quos plantauit ego euello/ & uniuersam terram hanc/ & tu queris tibi gaudia. noli querere. quia ecce ego adducam malum super omnem carnem. dicit dominus/ & dabo tibi animam tuam in salutem/ in omnibus locis ad quoscumque perreueris. Nec tibi. Super quo verbo ait glossa ordinaria in hunc modum. Rudis adhuc tolerantia passionum quas expecturus erat baruch expauit captiuitatis calamitatem/ quae tempore ioachim imminerebat. Unde conqueritur dolorem additum dolori suo/ cui respondendum est a deo/ quod superflue quereretur sibi pacem cum totus populus sub fasce tribulationum

laboraret. Signat autē eos qui pressura tribulationū vel psecutionū. quibz in pñti ecclesia grauat. pusillanimitate titubāt querentes consolatiōem que solū in futuro plene promittit. Un̄ vos autē cōtristabimī. sed tristitia v̄stra. vertet in gaudiū. Nec ibi. Igit̄ hoc exēplo eruditī/rogem⁹ in spiritu hūilitatis et animo contrito obnixius patrē misericordiaz/dñm nostrū vt si p̄pter delicta n̄stra q̄ penas acerbissimas demeruerūt flagellari nos decreuerit salte misericorditer corripiat / cōseruans animas nostras/ab omī murmurationis et impatientie piculo. quaten⁹ in p̄senti castigati salubriter et nō mortificari digni simus qui in eterna beatitudine cū sanctis omībus cōsolemur. Amen.

D De absolutōe defuncti Carthusiē.

S Equit̄ responsio ad interrogatiōne carthusiensū aliquorū. Ad videndū si defunctus possit absolui sicut dicit̄ fieri ap̄d carthusiē/dū inhumatio celebrat̄. Nota ri potest distinctio magistral̄ q̄ quadruplex potest intelligi absolutio. Quedā est sacramentalis in foro consciētie. Quedā iuridicialis in foro ecclesie. Quedā satisfactoria. Quedā deprecatoria. **C**ōstat q̄ defunctus nō potest absolui sacramentaliter sicut nec potest confiteri quoniā a mortuo perit confessio et ad hoc potest reduci illud dictū petri quodcūq; ligaueris sup terrā etc. nō dicit sub terra. Rursus qz si defunctus sit in gloria/nō indiget. Si sit damnatus nō est capax/ si sit in purgatorio ipse alr̄ saluabit̄. **C**ōstat p̄terea q̄ defunctus si fuerit excoīcatus in foro ecclesie vel exteriori et penituerit potest absolui/ et quo ad corpus et quo ad animam sicut frequēter practicat̄. Et in hoc casu/ potest officians dicere absoluo te. non in primo/ nec in sequētibus expedit. **C**ōstat rursus/ q̄ p̄ modū satisfactōis/ potest defunctus existēs in purgatorio recipere absolutōem a pena sua multiplici. Uno modo dum p̄claris p̄sona applicat meritum sue satisfactōis pro defuncto. Alio modo dum hoc facit vna cōgregatio p̄ricularis vel caput cōgregatiōis. Tertio modo si papa velit cōmunicare de thesauro ecclesie / p̄ modū indulgentie/ quoniā

isto modo potestas pape et clauis ecclesie possunt se extendere ad defunctos in purgatorio/ saltem indirecte cuius declaratiō posset longius extendi/ sed hic omittitur fundamentū datur in articulo symboli sanctorū cōmunionē. In quo fundatur valet suffragiorū pro defunctis factorū per viuos. **C**ōstat deniq; q̄ p̄ modū deprecationis et impetratiōis potest defunctus existēs in purgatorio frequēter absolui iuxta doctrinā cōem omniū doctorum/ et ynīuersalem ritū ecclesie/ que p̄ defunctis instituit oratiōes atq; suffragia. Et in illa oratio cū similibz/ absolue q̄sum⁹ domie. Iuxta quē modū absolutōis/ fuit in ecclesia quotidie absolutiōes generales ante missam. et in cōpletorio. dum post cōfiteor dicit̄ absolutōem etc. **E**t isto mō nlla est difficultas in predicta obseruatōne carthusiē. vel aliorū qui dicunt̄ absoluerē defunctos/ si non vr̄atur nisi verbis deprecatorijs. Quia vel intendūt impetrare absolutōem defuncti p̄ deprecatiōnem vel etiā p̄ satisfactionū suaz applicationē iuxta tertium membrū. **S**i vero fiat absolutio p̄ verbū p̄sentis tempis et indicatiui modi/ vt dicendo ego te absoluo etc. Potest hic loquēdi modus/ pie intelligi vel interpretari/ tanq; sit deprecatorius. aut q̄ fiat iuxta scdm membrū distinctiōis absolutio quedā iuridicialis de excoīcationibus/ si q̄ forsitan cōtracte sunt p̄ transgressionē statutorū religionis vel alio modo. Cui consonat quod inq̄rit̄ a circumstātibz dū corpus debz inhumari/ vultis q̄ absoluat̄. Sicut etiam apud seculares quādoq; nō humaret̄ corpus/ nisi episcopus vel curatus mādaret et creditores consentirēt. **R**ursus posset addi q̄ ex indulto apostolico. intelligat̄ fieri largitiō q̄dā indulgentiaz. p̄ quas absoluat̄ defunctus a pena/ qua ligatus est in purgatorio. Sed hoc indiget maiori declaratiōne/ quia nec certū est de tali priuilegio vel indulto seu de forma eius. Et q̄ causā mouisset papā ad cōcedendū tales indulgentias carthusiensibz plusq; alijs q̄nis austeritas religionis videretur esse causa rationalis talis indulti. **E**t p̄ scripturā premissorū/ datū est intelligi q̄ prior magnus/ et cōsequenter alij/ funguntur autoritate legati pape circa suos. Et istā p̄cessionē iudico rōnalem/ p̄ tollēdis